

ZO WORD JIJ EEN SOCIAL TIPPING POINT CREATOR

Stappenplan voor maatschappelijke kantelpunten

- Iedereen heeft invloed
- Herken jouw circle of influence
- Zet in op het sneeuwbaaleffect

Op deze pagina lees je waarom Social Tipping Point Creators hard nodig zijn. En je vind een stappenplan met tips.

Inspiratie van Social Tipping Point Creators

Pensioendeelnemers stoppen fossiele beleggingen ABP

Waterschappers, ambtenaren, wetenschappers en leerkrachten. Samen met ABP Fossielvrij vragen ze het ABP Pensioenfonds om te stoppen met beleggen in fossiel. Dat lukt en het wordt wereldnieuws!

51 organisaties vragen gemeente Amsterdam om te stoppen met fossiele reclame

51 organisaties schrijven een brief: fossiele reclame past niet bij de klimaatambities van Amsterdam. Amsterdam besluit fossiele reclame te weren. Dat wordt wereldnieuws. Het inspireert andere steden om hetzelfde te doen.

WE HEBBEN HAAST

De aarde is gemiddeld al 1,1C opgewarmd. Als de aarde meer opwarmt dan 1,5C, zetten zich fysieke tipping points in werking. Als dat gebeurt, versterkt de opwarming zichzelf. Dan verliezen we de controle.

Het is dus van levensbelang om de opwarming te beperken tot max 1,5C. Volgens klimaatwetenschappers is een social tipping point de enige troef om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5C. Dus hoe bereiken we zo'n social tipping point?

Eén voor één onze leefstijl en gedrag aanpassen is goed, maar gaat niet snel genoeg. Emissies reduceren door energie te besparen is nodig, maar er zijn grotere stappen nodig om onder de 1.5C te blijven. Inzetten op innovatie gaat ook niet snel genoeg. De resultaten daarvan komen simpelweg te laat.

BOUWEN AAN HET NIEUWE, AFBREKEN VAN HET OUDE

We moeten de verandering inzetten met de technieken en mogelijkheden die we nu hebben. Daarbij moeten we niet alleen inzetten op het bouwen aan een duurzame wereld, maar vooral zorgen dat instituties met belangen in de fossiele economie hun grip op de samenleving en politiek verliezen.

De tegenkrachten met belangen in de fossiele economie zijn nog veel te sterk. De fossiele industrie en de luchtvaart willen nog steeds groeien met fossiel. En doen er alles aan om de transitie zoveel mogelijk te vertragen en naar hun hand te zetten.

JIJ BENT MEER DAN EEN CONSUMENT

Burgers worden vaak aangesproken als consumenten. Als het over duurzaamheid gaat, leggen zowel reclames als de overheid de nadruk dat we anders moeten gaan kopen. En dat we ons huis moeten isoleren. Dat is allemaal goed en hard nodig. Maar om een kettingreactie van fysieke kantelpunten te voorkomen is meer nodig. Daarvoor is een kettingreactie van sociale kantelpunten nodig.

En juist daarin kun je als burger veel betekenen. Meer zelfs dan in het aanpassen van het eigen gedrag. We zijn inwoner van een gemeente, we zijn werknemer bij een organisatie, we zijn moeder van schoolgaande kinderen, we zijn student aan een opleiding, we zijn lid van een sportclub, we zijn abonnee van een krant, we zijn klant van een bank. Op al die plekken kunnen we – relatief eenvoudig – invloed uitoefenen die leidt tot systeemverandering.

Hoe je dat doet? Daarvoor is dit stappenplan voor Social Tipping Point Creators.

STAPPENPLAN voor Social Tipping Point Creators

Stap 0 – van houding naar actie

Je maakt je zorgen over het klimaat. Je hebt steeds vaker gesprekken over je zorgen. Je hebt een mening over wat er anders moet. Maar toch is de stap om zelf in actie te komen groot. Dat komt deels omdat we verleerd zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor onze leefomgeving en de maatschappij. We zijn gewend dat alles met een paar klikken onze kant op komt. Maar we hebben meer invloed dan we zelf denken. Juist wij, als burgers. Bedenk dat niemand als activist geboren wordt. Steeds meer mensen treden nu uit hun comfortzone, simpelweg omdat het letterlijk van levensbelang is. Goed om te weten: je krijgt er veel voor terug.

Onderzoek wat je tegenhoudt, lees over anderen die bezig zijn met maatschappelijke verandering, stuur eens een mail naar iemand die de stap heeft genomen. En wellicht helpt ook deze website over de [Inner Development Goals](#) om je te preppen voor een rol als Social Tipping Point Creator.

Stap 1 – word je bewust van jouw Circle of Influence

Wist je dat iedereen in staat is om 1.000 mensen te inspireren en veranderen? Consumeren gaat over je eigen gedrag. Maar je bent meer dan een consument. Je bent een inwoner van een wijk, werknemer bij een organisatie, student bij een opleiding, ouder van kinderen op een school, lid van een sportclub, abonnee van een krant, klant van een bank, bezoeker van een museum. En nog veel meer. Bij al die organisatie of verbanden kun jij een steentje in de vijver gooien dat tot grote veranderingen kan leiden. Dat is jouw circle of influence.

Stap 2 – kies de organisatie binnen je Circle of Influence waar je het meest effect hebt

We hebben haast. En er zijn grote stappen nodig om een social tipping point te bereiken. Maar onze tijd is ook beperkt. Kijk daarom binnen jouw circle of influence naar de organisatie (je target) waar jij het meest effect kunt hebben. Dat kan zijn omdat je er goede banden hebt. Of omdat een 'win' een groot bereik zal hebben en anderen weer inspireert om

hetzelfde te doen. Het kan de school van je kinderen zijn, je werkgever, je krant, je bank, je gemeente. En ga zo maar door.

Stap 3 – zoek medestanders binnen de target-organisatie

Klimaatontwrichting is zo groot, dat pak je niet in je eentje aan. Zoek medestanders binnen de target-organisatie. Dat is niet alleen motiverend en gezellig, het helpt ook om de klimaatbeweging te laten groeien. Bovendien heeft iedereen z'n eigen specialiteiten. De een is makkelijk in contacten, de ander weet hoe je een persbericht schrijft en een ander is goed met filmpjes maken. Want je wilt niet alleen je organisatie veranderen, je wilt ook dat zoveel mogelijk mensen weten dat je de organisatie verandert.

Stap 4 – zorg dat jij en je medestanders herkenbaar en vindbaar zijn

Je hebt medestanders gevonden. Het helpt als je jullie een naam geeft. Daarmee geef je aan dat je niet na een brief aan het bestuur weer afhaakt. Met een naam is het makkelijker voor anderen om zich aan te sluiten. En het maakt je initiatief herkenbaar voor de buitenwereld; pers en mensen die hetzelfde willen doen binnen hun circle of influence. De naam kan simpel zijn. Als de basisschool van je kinderen of je sportclub De Bolster heet, kun je jezelf de Groene Bolster noemen. Met een website, een mailadres en social media accounts zorg je dat je goed bereikbaar en vindbaar bent.

Leg ook contacten met andere klimaatorganisaties, lokaal en nationaal. Zo vorm je een sterk netwerk. Jij kunt leren van hen. Zij van jou. En als coalitie kun je elkaar steunen bij acties.

Stap 5 – bepaal de eisen aan je target-organisatie

Net als jij meer bent dan een consument, is de targetorganisatie ook meer dan een consument. Want de grootste slagen voor het klimaat maken we door de macht te doorbreken van bedrijven die er financieel belang bij hebben om alles bij het oude houden. Daar is nog veel werk te verzetten. En dat is waar jij het sneeuwbaaleffect in gang kan zetten.

Daarom gaat dit stappenplan niet over zonnepanelen, vegan bedrijfsrestaurant en plasticvrij-maken van je organisatie. Dat is ook goed, een hele prestatie en draagt ook bij aan de omslag die we nodig hebben. Maar wij vertellen graag hoe jouw targetorganisatie vanuit haar rol in het maatschappelijk middenveld kan bijdragen aan een social tipping point. Bijvoorbeeld met een duidelijk 'nee' tegen de industrieën die de 9 "planetary boundaries" overschrijden: de fossiele industrie, de vleesindustrie, de luchtvaart, de plastic industrie, **pesticiden industrie** en de wegwerpindustrie. Maar ook: door kennis te verspreiden over de urgentie van klimaatontwrichting en de noodzaak voor snel handelen.

Voorbeelden hoe je targetorganisatie kan bijdragen een social tipping point:

Nee zeggen tegen klimaatschadelijke bedrijven

- Met een publieke verklaring dat ze geen lesmateriaal/sponsoring/reclame-inkomsten accepteren van klimaatschadelijke bedrijven.
- Met een publieke verklaring dat ze bij klanten of opdrachtgevers een fossielvrije portefeuille eisen.
- Met een publieke verklaring dat ze zelf geen werk doen voor klimaatschadelijke bedrijven of projecten.
- Met een publieke verklaring dat ze geen subsidie of financiële steun verlenen aan klimaatschadelijke bedrijven.

Kennis verspreiden over urgentie en schade

- Zorg dat er een klimaateducatieprogramma komt binnen de organisatie (voor kinderen en/of volwassenen) en zoek daarmee publiciteit.
- Pleit voor klimaatlabels in jouw targetorganisatie. Bijvoorbeeld in de kantine of het bedrijfsrestaurant, maar ook bij de keuze voor vervoersmiddelen.

Sturen met geld

- Zorg dat je organisatie van bank wisselt of druk uitoefent op de bank om te stoppen met het investeren in klimaatschadelijke bedrijven. En maak dat publiek.
- Zorg dat je organisatie druk uitoefent op het pensioenfonds om te stoppen met het investeren in klimaatschadelijke bedrijven. En maak dat publiek.

Druk uitoefenen op de overheid

- Zorg dat je organisatie zich bij de overheid uitspreekt voor social tipping point interventies, zoals een verbod op fossiele reclame, geïntegreerd klimaatonderwijs op scholen en een stop op fossiele subsidies.

Het publiek maken van elke stap is een belangrijk aspect van een social tipping point. Breng het naar buiten. Op alle mogelijke manieren. Het beste is als je targetorganisatie dat zelf doet. Maar doe het ook met jouw club. Alleen zo leren anderen over je initiatief, alleen zo kun je hen inspireren om je voorbeeld te volgen.

Stap 6 – schrijf een brief, ga het gesprek aan, organiseer een creatieve actie en houdt de pers op de hoogte

Nu je weet wat je van welke organisatie wilt vragen, bepaal je je middelen. Schrijf bijvoorbeeld eerst een brief en laat die door zoveel mogelijk mensen tekenen. Schrijf je een school aan? Vraag andere ouders, leerkrachten en leerlingen om mee te tekenen. Ga vervolgens in gesprek met de directie of het bestuur. Luisteren ze niet, organiseer een creatieve actie. En laat bij alle stappen aan de pers weten wat je doet. Hoe meer publieke aandacht, hoe meer organisaties bereid zijn om op je vraag in te gaan.

Afhankelijk van de bereidwilligheid van je organisatie, kun je de druk opvoeren. Eerst aardig vragen, dan een creatieve actie. En als dat niet werkt kun je ook confronterendere tactieken kiezen. Inspiratie (en hulp) hiervoor vind je bijvoorbeeld bij Extinction Rebellion.

Stap 7 – verspreid je successen

Is je doel bereikt? Laat het ons weten, laat het de pers weten, laat het via de nieuwsbrief van je organisatie weten. Zo creëren we samen de sneeuwbal.

Moeder weert al het corporate lesmateriaal van school

Haar 5-jarige zoon kreeg een les windmolens uitknippen van Shell. De moeder protesteerde bij de school en die besloot om al het gesponsorde lesmateriaal voortaan te weren.

Arcadis zegt nee tegen opdrachten die klimaat schaden

Als klanten een oplossing willen die haaks staat op de klimaatdoelen van Parijs zegt Arcadis uiteindelijk nee als hun standpunt niet verandert.

De zorg vraagt om klimaatonderwijs

Een alliantie uit de zorgsector wil de zorg verduurzamen. Ze lopen er tegenaan dat er te weinig kennis is over het klimaat. Ze bundelen de krachten en schrijven een brief naar vijf ministeries. De brief wordt ondertekend door 100 organisaties, waaronder meerdere ziekenhuizen.

Wil uw organisatie onze open brief ook ondertekenen? [Klik hier!](#)
Wie zijn de Social Tipping Point-coalitie?

500+ ondertekenaars!

We doen ons best om de lijst regelmatig te updaten. [Aanmelden kan nog steeds!](#)

Veel dank voor jullie steun!

Wetenschap en hogescholen

Organisaties

- [Academie van Bouwkunst Amsterdam](#)
Madeleine Maaskant
- [Academie van Bouwkunst Rotterdam](#)
Thijs van Spaandonk
- [Amsterdam Sustainability Institute](#)
Vrije Universiteit, dr. Sjoerd Kluiwing

- [Jan van Eyck Academie Maastricht](#)
Hicham Khalidi
- [Lectoraat Architecture & Circulair Thinking](#)
Peter van Assche
- [Lectoraat Psychologie voor een Duurzame Stad](#)
Hogeschool van Amsterdam, dr. Reint Jan Renes
- [Leiden European City of Science 2022](#)
Meta Knol

Professoren, op persoonlijke titel

- prof. dr. Noelle Aarts | socio-ecologische interacties | Radboud Universiteit Nijmegen
- prof. dr. ir. Conny Bakker | Industrieel Ontwerpen | TU Delft
- prof. dr. Denny Borsboom | directeur Social and Behavioural Data Science Centre
- prof. dr. René ten Bos | filosoof | Radboud Universiteit
- prof. dr. Geert Buelens | schrijver | hoogleraar Moderne Nederlandse Letterkunde | Universiteit Utrecht
- prof. dr. ir. Andy van den Dobbelsteen | coördinator duurzaamheid | TU Delft
- prof. dr. Josee van Eijndhoven | hoogleraar (em) Sustainability Management | Erasmus Universiteit | Voorzitter Duursaam Benoordenhout
- prof. dr. ir. Thea Hilhorst | hoogleraar Humanitarian Aid | Institute for Social Science ISS / Erasmus University
- prof. dr. Klaas Landsman | mathematical physics | Radboud Universiteit Nijmegen
- prof. dr. ir. Theo van der Meer | Emeritus prof. Thermische Werktuigbouwkunde | Universiteit Twente
- prof. dr. mr. Hans van Meerten | professor Europees pensioenrecht Universiteit Utrecht | advocaat, consultant en lid van OPSG / EIOPA
- prof. dr. Lars Moratis | lector | Breda University of Applied Sciences & Antwerp Management School
- prof. dr. J.B. Opschoor | hoogleraar (em) economie van duurzame ontwikkeling | oud-rector Institute of Social Science Den Haag
- prof. dr. Ilona Otto | Potsdam Institute for Climate Impact Research
- prof. dr. Theunis Piersma | hoogleraar Trekvoegeleecologie | Rijksuniversiteit Groningen | waddenonderzoeker bij Koninklijk NIOZ-Texel
- prof. dr. Jan Rotmans | hoogleraar Transitiekunde | Erasmus Universiteit
- prof dr. Irene van Staveren | hoogleraar of development economics | Institute for Social Studies - Erasmus Universiteit
- prof. dr. ir. Paul Struik | Hoogleraar gewasfysiologie | Wageningen University and Research
- prof. dr. ir. Pier Vellinga | hoogleraar klimaatverandering en maatschappelijke implicaties | Vrije Universiteit Amsterdam
- prof. dr. Nanda Verhoeven-Duif | Hoogleraar diagnostiek metabole ziekten | UMC Utrecht
- prof. dr. Roos Vonk | hoogleraar sociale psychologie | Radboud Universiteit Nijmegen
- prof. dr. Frederik Zuiderveen Borgesius | hoogleraar ICT & Recht | Radboud Universiteit Nijmegen

Wetenschappers, promovendi, studenten op persoonlijke titel

- dr. Wolmet Barendregt | Lecturer | TU Eindhoven
- dr. Anneke Batenburg | onderzoeker atmosfeerchemie

- Wieke Blaauw | Senior Policy Officer | Institute for Social Science - Erasmus Universiteit
- dr. Tessa Blanken | postdoc onderzoeker | Universiteit van Amsterdam
- dr. Jan Willem Bolderdijk | professor | Amsterdam Business School
- dr. Cameron Brick | assistant professor | Universiteit van Amsterdam
- Bart de Bruin | PhD candidate 'Fostering social tipping to Accelerate Sustainable Transitions' (FAST) | Technische Universiteit Eindhoven
- Joran Buwalda | Student Science communication & Environment and resource management
- dr. Roger Cremades Rodeja | co-auteur [Social Tipping Points for Stabilizing Earth's Climate](#) | Wageningen University
- Lieke Dreijerink | Student duurzaam gedrag | WUR
- dr. Martin Drenthen | universitair hoofddocent Milieufilosofie | Radboud Universiteit
- dr. ir. Martijn Duineveld | universitair hoofddocent | WUR
- mr. drs. J.W. Egtberts | phd student | Open Universiteit Nederland
- drs. Diederick van den Ende | Docent | Universiteit Utrecht
- dr. Yuri Engelhardt | universitair docent datavisualisatie | Universiteit Twente
- dr. ir. Sanli Faez | natuurkundige | Universiteit Utrecht
- Koen van der Gaast | onderzoeker voedseltransitie | Wageningen Universiteit
- dr. Bob Geldermans Msc. | assistant professor | Onderzoek naar Climate Design & Sustainability | TU Delft

Wetenschappers, promovendi, studenten op persoonlijke titel (vervolg)

- dr. Petra de Goeij | bioloog | Rijksuniversiteit Groningen
- dr. Michel Handgraaf | Onderzoeker Environmental Decision Making | AMS Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions & Wageningen Universiteit
- Jonne Harmsma | Centrum voor Parlementaire Geschiedenis
- dr. ir. Ignas Heitkönig | universitair docent | WUR
- Muriel Heldring | Leiden Universiteit
- Nina Hertoghs | Scientist Rebellion
- dr. Thomas Hoppe | universitair hoofddocent | faculteit TBM | TU Delft
- Vatan Hüzeir | wetenschapper | Erasmus Universiteit Rotterdam
- Chris Julien | PhD Onderzoeker
- dr. Leo van Kampenhout | Scientists4Future NL
- dr. Clemens Kaupa | assistant professor | Vrije Universiteit Amsterdam | onderzoek naar klimaatwetgeving
- Sabine Kerssens | student Systems Engineering
- mr. Ingrid van der Klooster | Universitair docent | Sustainable Finance Erasmus Universiteit Rotterdam
- dr. ir. Jeroen Kluck | lector water in en om de stad / stedelijke klimaatadaptatie | Hogeschool van Amsterdam
- Emmanuella Kyeremaa | MA student
- dr. Maarten Loonen | Arctisch Centrum Rijksuniversiteit Groningen
- Emma Maasland | Coördinator Universiteit Utrecht
- Tjitse van der Molen | University of California, Santa Barbara | Graduat Student Systems Neuroscience
- dr. Niek Mouter | assistant professor | Government Project Appraisal | TU Delft
- Renée Nicolai | MA student Environmental Psychology
- ir. Arthur Oldeman | klimaatwetenschapper UU | Scientists4Future NL
- Ludo van Oyen | gastdocent | Institute of Environmental Science | Leiden Universiteit

- dr. Esther Parigger | hoofddocent Duurzaam gedrag | Toegepaste Psychologie | Hogeschool van Amsterdam
- Annette Pelkmans-Balaoing | Senior Research Associate (PhD), RSM
- Remko van der Pluijm | Hogeschooldocent/docent onderzoeker betekenisconomie | Hogeschool Rotterdam
- dr. Peter Roessingh | assistant professor | Institute for Biodiversity and Ecosystem Dynamics
- [Lucas Rutting](#) | [Copernicus Instituut voor Duurzame Ontwikkeling](#)
- dr. Disa Sauter | associate professor of psychology | Universiteit van Amsterdam
- dr. Annette Scheepstra | Arctisch Centrum | RUG
- dr. Marjan Smeulders | microbioloog | Radboud Universiteit
- dr. Benjamin Sprecher | universitair docent | TU Delft | Industrieel Ontwerpen
- Frits Steenhuisen | Arctisch Centrum Rijksuniversiteit Groningen
- dr. ir. Marjan Stuiver | Programmaleider Groene Steden | Wageningen University and Research
- dr. Yvonne Verkuil | moleculair ecooloog | Rijksuniversiteit Groningen
- dr. Joost Vervoort | Associate Professor of Foresight and Anticipatory Governance | Copernicus Instituut voor Duurzame Ontwikkeling | Universiteit Utrecht
- Oscar van Vliet | Onderzoeker energietransitie en subsidieadviseur ETH Zurich en Universiteit Utrecht
- dr. Hugo Mattieu Visser | Senior Research Scientist (PhD Applied Physics)
- Helena Voetterl | PhD Kandidaat
- dr. Jan Westerweel | Geoloog | Université de Rennes
- Emma Zuiderveen | promovendus

Lectoren, docenten en onderzoekers van hogescholen

- dr. Selçuk Balamir | Willem de Kooning Academie
- Marije van Bommel | docent Herman Brood Academie
- [Philippa Collin](#), [Hogeschool InHolland](#)
- Ilse Duijvestein | Hogeschool van Amsterdam
- Christianne Heselmans | Fontys Hogescholen - Academy for Creative Industries | docent & onderzoeker Sustainable Futures
- Ruben Jacobs | socioloog en schrijver | Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
- dr. ir. Lisette Klok | onderzoeker/docent stedelijke klimaatadaptatie | Hogeschool van Amsterdam
- Loes Kreemers | Gedragwetenschapper duurzaam gedrag | lectoraat psychologie voor een duurzame stad | Hogeschool van Amsterdam
- Gudo Nollen | Opleidingsadviseur | HvA
- dr. Reint Jan Renes | lector | psychologie voor een duurzame stad | Hogeschool van Amsterdam
- Linda Ris | Hogeschool Van Hall Larenstein
- dr. Jaap van der Stel | lector | GGZ Hogeschool Leiden | onderzoek klimaat en gezondheid
- Iris Sutherland- Van den Heuvel | Docent Medisch Beeldvormende & Radiotherapeutische Technieken | Hogeschool InHolland
- Marten Valk | Bouwadviseur | docent hoger onderwijs
- dr. Oane Visser | dr. associate professor in agrarian studies ISS Erasmus Universiteit
- Felix van Vugt | docent lerarenopleiding VO | Hogeschool Utrecht
- Andries Zoutendijk | docent politieacademie

Culturele, creatieve sector en media

Op persoonlijke titel

- Nelson Addo | conservator a.i. Multatuli Museum
- Jan-Willem Anker | auteur
- Etienne Baileau | journalist
- Ben Baudion | architect
- Sunny Bergman | filmmaker | schrijver | activist
- Hanna Bervoets | schrijver
- Sanne Bijker | Muzikant
- Gerda Bleses | schrijver
- Arnold de Boer | muzikant
- Jelmer Boersma | landschapsarchitect gemeente Rotterdam
- Lex Bohlmeijer | programmamaker
- Suzan Bosch | Zelfstandig kunstenaar / sociaal vernieuwer
- Tsead Bruinja | dichter
- Aurelia van der Burght | visual artist
- Annelie David | dichter
- Ida Dijkstra | Social designer, beeldend kunstenaar, docent
- Chihiro Geuzebroek | filmmaker | public speaker
- Selby Gildemachter | Kunstenaar
- Renske de Greef | auteur
- Sylvie Goeman | Beeldend Kunstenaar en Founder KustArt, Esterenburch
- Babs Gons | schrijver | performer
- Maria Goos | schrijfster
- Katja Herbers | actrice
- Gon Hoefsloot | componist | performer
- Jennifer Hoffman | actrice
- Liset Horsten | muzikant
- Twan Huys | journalist
- Mijke de Jong | regisseur
- Heidi Koren | stadsdichter Nijmegen
- Pauline van der Kolk | zakelijk leider Loods 13
- Bas Kwakman | auteur | uitgever | Radicale Vriendschap, poëzie en activisme
- Nynke Laverman | singer/songwriter
- Suzana Lopes da Silva | architect
- Ria Marks | theatermaker
- Lieke Marsman | dichter des vaderlands
- Ruben van der Meer | acteur
- Thomas Möhlmann | dichter
- Ramsey Nasr | schrijver | dichter | acteur
- Martine Nijhoff | schrijver
- P. Nlspen | schrijver en onderzoeker
- Anniek Pheifer | actrice
- Esther Polak, Kunstenaarsduo PolakVanBekum
- Robert Rosendal | Initiatiefnemer Kunst en Landschap Noord Nederland

Op persoonlijke titel (vervolg)

- Sytze Pruiksmas | componist | muzikant
- Monique Rimmelzwaai | regeneratief designer
- Thekla Reuten | actrice
- dr. Jonas Staal | kunstenaar | mede-oprichter Court for Intergenerational Climate Crimes (CICC)
- Koos Terpstra | schrijver | regisseur
- Waldemar Torenstra | acteur
- Merlijn Twaalfhoven | componist
- Georgina Verbaan | actrice
- Marjon van Weersch | redacteur, journalist
- Stefanie Wels | anti-modeontwerper
- Florian Wolff | muzikant & docent
- M. van Zeeland | schrijver

Organisaties

- [Academie voor Beeldvorming](#), Klaas Burger
- Artists and Creatives against Fossil Fuel Ads, acteur Sieger Sloot en marketeer George Ongkiehong
- [Creative Beards](#), Ted Griffioen
- [Creatives For Climate](#), Zoë van Horenzeggen
- [Decade of Action](#), Mark Aink en Li Hoekstra
- [De klimaatdichters](#)
- [Janneke Ypma Architect](#)
- [Stichting iNSnet | Duurzaamnieuws](#), Peter van Vliet
- [Studio Tegenwind](#), Frank Goethals
- [TheRockGroup](#), Bertus Tulleners
- [Het O Initiatief](#), Gretha Oost
- We Love Earth, Maria Kolossa
- [World Without Fossil Ads](#)
- [Xplosief](#), Peter Plaatsman
- [Studio boba](#), DJ van der Toorn

Financieel, juridisch, politiek, zorg en onderwijs

Organisaties

- [BankTrack](#), Johan Frijns
- [CommonEasy](#), Jip
- [Eerlijke Geldwijzer](#), Peter Ras
- [Expeditie 02050](#), Silvia Vannistelroij
- [Fair Capital Partners](#), Jan Willem Nieuwenhuys
- [Sanaccount](#), Ertug Kosmaci
- [Stichting Technotrend](#), Wouter Buursma

Financieel, juridisch, advies, denkers op persoonlijke titel

- Christiaan Alberdingk Thijm | jurist & auteur
- Peter Blom, oud-CEO/voorzitter van de Raad van Bestuur Triodos Bank
- Maarten Bunnik | klimaatfinancier
- Linda van Denderen | praktisch filosoof
- Ronald van Es | filosoof
- Nelleke Henneman | consultant
- Yvonne van Hoof | manager duurzame financieringen
- Lieneke Knuyt | projectmanager duurzaamheid Post NL
- Ernst-Jan Kuiper | gepromoveerd klimatoloog
- Adriaen Luijks | eindredacteur MeJustice
- George van der Meulen | docent Economie
- mr. Madeleen Mulder | jurist, wayfinder and purpose activator
- Sjoera Nas | privacy-adviseur
- dr. Channa Samkalden | mensenrechtenadvocaat
- dr. Willem Schramade | Sustainable Finance Factory
- dr. Magda Smink | onderzoeker/adviseur lobby in duurzaamheidstransities
- Martijntje Smit | techniekfilosoof en onderzoeker
- Hans Stegeman | econoom | columnist
- dr. Ben Tiggelaar | auteur en gedragswetenschapper
- dr. Machteld Vonk | jurist

Politiek

Op persoonlijke titel

- Ger van Eeden | Volt NL & Volt EU
- Jan Hoekema | change manager en oud-Tweede Kamerlid voor D66 en oud-burgemeester van Wassenaar
- Klaas Hoekstra | Afdelingsvoorzitter GroenLinks Lochem
- Alman Metten | onderzoeker | oud-lid Europees Parlement
- Melissa Oosterbroek | raadslid GroenLinks Haarlem en ondernemer
- Lammert van Raan | Kamerlid Partij voor de Dieren
- Jan Pronk | oud-minister van VROM
- Natascha Stroo | Raadslid Zaanstad
- Henk Zandvliet | Fractievoorzitter GroenLinks De Bilt

Onderwijs, sport, zorg en welzijn

Organisatie

- [De CO2- assistent](#) | Amber ten Buuren
- [De Duurzame Verpleegkundige](#) | Annemarie Bergsma
- [De Groene Huisarts](#) | Dennis Pot
- [Dit is goede zorg](#) | platform van artsen
- [Diverz](#) | Y. Zuidgeest
- [Dorpscoöperatie Klooster & Buren](#) | Anne Hilderink
- [Drive to Connect](#) | Hans van Meggelen
- [Het Laefhoes America](#) | Ben van Essen
- [MindFoolness](#) | Jannah Wijffels
- [Nederland Zorgt Voor Elkaar](#) | Maria Roodenburg en Jan Smelik
- [Psychologenpraktijk Lunetten](#) | dr. Ruth Overtoom-Corsmit
- [Stichting Klimaatpsychologie](#) | Sara Helmink
- [Stichting Straat\(h\)ouder](#) | Theresa Oost
- [Zorg voor Klimaat](#) | Inge Schepens

Op persoonlijke titel

- Richard Abbenhuis | verpleegkundige

- Patricia Aerts | TopTeamWerk
- Daan Beens | GZ-psycholoog
- Sonja Bleeker | Docent
- Lieke Borkent-de Zeeuw | Nationale Media Coach
- Amber ten Buuren | student geneeskunde UU
- Dr. Marjolein Doesburg-van Kleffens | Specialist
Laboratoriumgeneeskunde klinische chemie
- Marjolijn Duijvestein | Maag-, Darm- en Leverarts | Radboud UMC
- Anita Ebbing | welzijnswerker en ruimtelijk vormgever
- Annemieke Ederzeel | psycholoog
- Jobke Janmaat | student geneeskunde UU
- Sanne Jansen | uroloog UMCU
- Henk Jense | docent
- Marc Gehrels | Sociaal ondernemer
- Pauline de Graaf | Huisarts
- Doortje 't Hart | Facilitator van verbinding
- Fenna Heyning | directeur in de zorg
- Anna Hinze | psychiater | psycholoog | coach
- Talitha Hoppe | GreenTeamOK, operatie assistent
- Jan van der Kamp | Heath Systems Innovations
- Marcel Kerkhoven | Huisarts
- Esther Korteweg | dierenarts
- Christine Kuiper | sr. kennismedewerker Movisie
- Julia Lampe-Van den Dool | Pediatrisch echocardiografist | UMC Utrecht-
Wilhelmina Kinderziekenhuis
- Caroline Lekkerkerker | student geneeskunde UU
- Tessa Mathijssen | docent Nederlands
- Mark Ooijevaar | Schaatser | Totaalplan spoor
- Nynke Postma | Anesthesioloog - intensivist
- Pia Putman | mantelzorgconsulent en communicatietrainer
- Anniek Reinhold | Arts infectieziektebestrijding, maatschappij en
gezondheid, planetary health
- Carry Rosenblatt Limpens | samenwerkplaatsen
- Jan Albert Slurink | docent middelbare school
- Ernest Smeet | zorgmedewerker
- Eric Stam | docent beroepsopleiding
- Jorieke van der Stelt | Arts Internationale Gezondheid io
- Yvette Stevens | Psycholoog | filosoof
- Etske Thie | leerkracht
- Margarita Tukker | arts
- Marten Valk | docent hoger onderwijs, onderwijsontwikkelaar
- Lize Vandenberghé | Ecopedagoog, ecopsycholoog io
- Elsie ten Veldhuijs | opvoedkundige
- Petra Verdonk | universitair hoofddocent | Amsterdam UMC
- Herma Wichman | coach
- Jannah Wijffels | bewustzijnstrainer, vernieuwer
- Anjali Wijnhoven | student geneeskunde UU
- Paula Wolthers | Verslavingszorg Noord-Nederland
- Bram Zuur | maag- darm- leverarts | initiatiefnemer van de oproep
duurzame zorgpensioenen

Religieus en levensbeschouwelijk

- [Werkgroep Groene Dominicus](#), Einar Sies

Op persoonlijke titel

- C.T. Benard | predikant | Protestantse Kerk
- Waltraut Stroh | Werkgroep Groene Lukas | Lukaskerk Den Haag

Klimaattransitie

Ngo's

- Both ENDS, Danielle Hirsch
- DeGoedeZaak, Jurjen van den Bergh
- Duurzaam Den Haag, Heleen Weening
- DRIFT, Derk Loorbach
- Ecologische Sociëteit Nederland, Maureen Baas
- Fossielvrij NL, Liset Meddens
- Global Diplomatic Council, Bernhard Merckx
- Greenpeace NL, Andy Palmen
- KlimaatGesprekken, Manu Busschots
- KNHM Foundation, Jitske Tiemersma
- Milieudefensie, Donald Pols
- Mobilisation for the Environment (MOB), Johan Vollenbroek
- My Climate Action, Eric Schneiders
- Nederlandse Academie voor Duurzaam Onderwijs, Henk Tameling
- Oil Change International, Laurie van der Burg
- Oxfam Novib, Letty de Keizer
- Plastic Soup Foundation, Maria Westerbos
- Platform Duurzame en Solidaire Economie, Gerrit Stegehuis
- Restorative Justice Nederland, Anneke van Hoek
- SOMO, Rodanthe Ahlers
- Stichting iCircl, Yael Ben Basat
- Stichting Repair Café International, Martine Postma
- Stichting Schooldakrevolutie, Anne Slabbekorn
- Stichting Steenbreek, Wout Veldstra
- Stop Ecocide Foundation, Katy Olivia van Tergouw
- The Tipping Point Foundation, Tom van de Beek
- Transitie Nederland, Tanja Beentjes
- Transnational Institute, Fiona Dove
- True Nature Foundation, Guido Beauchez
- Urgenda, Marjan Minnesma
- Vereniging Aardehuis Oost-Nederland, Mirjam Burema
- Vereniging Basisinkomen, Alexander de Roo
- WISE, Kirsten Slevén

Burgerorganisaties

- 52 weken duurzaam, Serge Calon
- ABP Fossielvrij, Hiske Arts
- Behaviour Club, Michel Buhrs
- Burgerplatform Nederland, Harmen Bos
- Coöperatie Utopie, Bernhard Karimi
- Cycling 4 Climate, Joost Brinkman
- Den Haag Fossielvrij, Dick van der Toorn
- Ecodorp Boekel, Ad Vlems
- Extinction Rebellion, Lucas Winnips
- Fossielvrij Onderwijs, Anne Maljaars
- Free West Papua Campaign Netherlands, Raki Ap
- Fridays For Future, Jesse van Schaik
- Frisse Wind.nu, Sanne Walvisch
- Gezond Natuur Wandelen, Ronald van Zon

- [Green Water Cools](#), Marcel de Berg
- [Groen Huiswerk](#), Oscar Donck
- [Groen Pensioen](#), Marjolein van Dillen
- [Grootouders voor het Klimaat](#), Hans van Dijk
- [Haarlemse Klimaatcoalitie](#), Kees van Deelen
- [Huismusbescherming Nederland](#), E.F. Karman
- [Ik wil een schoon pensioen](#), Anne Hofstede
- [Ik wil schone energie](#), Dave van Dongen
- [Kappen met Kolen](#), Peter Jamin
- [KLEAN](#), Peter Smith
- [Klimaatdemocraat](#), John Trechsel
- [Klimaat in de Klas](#), Kira van den Berg
- [Klimaatmoeders](#), Rosanne Rootert
- [Het Klimaatmuseum](#), Laura van Rutten
- [De Klimaatwakers](#), Rozemarijn van 't Einde en Dina Weeda
- [Let's stick around](#), Bram
- [MBO for Climate](#), Isa Opheikens
- [Reclame Fossielvrij](#), Femke Slegers
- [QueersForClimate](#), Diederick van den Ende
- [Stichting Stedenband Haarlem - Mutare](#), Dik Bol
- [Teachers for Climate](#), Wieneke Maris
- [XR Families](#), Alfred Wagtendonk
- [XR Zorgprofessionals](#), huisarts Nienke Esselink
- [Youth For Climate NL](#), Benito Walker
- [Zonder Gas](#), Arnout Druyvesteyn

Coalities

- [02025](#), Pauline Westendorp
- [75inQ](#), Anouk Creusen
- [Amsterdam Donut Coalitie](#), Ruurd Priester
- [Bomenbond](#), Joost Blasweiler
- [Caring Farmers](#), Hanneke van Ormondt
- [Climate Cleanup](#), Sven Jense
- [Climate Psychology Alliance](#), Evanne Nowak en Rembrandt Zegers
- [De Transitie motor](#)
- [Gideon Building Transitions Tribe](#), Jan Willem van der Groep
- [Global Ecovillage Network Nederland](#), Monique Wijn
- [Happy Energy Foundation](#), Joos Ockels
- [Jansstraat 33](#), Edith Ploeg
- [Klimaatcoalitie](#), Maarten Frijlink
- [Landelijke federatie tegen biomassacentrales](#), Marloes Spaander
- [Overstekend Wild](#), Ben Willems
- [Red Gelderland](#), Odile Rijken
- [Slow Fashion Movement](#), Lena Hartog
- [The Pollinators](#), Joost van Beek
- [Warmetruidendag](#), Nathalie van Loon
- [We are warming up](#), Matthea de Jong

Energiecoöperaties /lokale transitie

- [Buurtenergie Statenkwartier](#), Robert Sandbergen
- [CALorie energiecoöperatie](#), Hans Gaillard
- [Coöperatie Haagse Stroom](#), Mathijs Koper
- [Coöperatie ValleiEnergie](#), Kees Donker

- [De Groene Smaragd](#), George Mulders
- [Duurzame Zeehelden](#), Herman Buss
- [Energiepunt O3 Rivierenbuurt Den Haag](#), Jan van Gaalen
- [Groene Regentes](#), Sonja van der Eijk
- [Heiloo Energie](#), Bart Hoogcarspel
- [Natuurlijk IJburg](#), Linda Vosjan
- [Om | Nieuwe Energie](#), André Dippell
- [Rijne Energie](#), Joost Brinkman
- [Stadslandbouw Mooieweg](#), Gytha van der Veer
- [Stichting Amhems Peil](#), Ronald Schout
- [Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk](#), Esther van den Bor
- [Stichting Duurzaam Drimmelen](#), Louis Dietvorst
- [Stichting Kopgroep 2030](#), Walter Faas
- [Stichting Steenbreek](#), Wout Veldstra
- [Twentse Noabers Coöperatie](#), Tim Jongman
- [Warmea](#), Joeri Oudshoorn

Bedrijven

- [AgriPER](#), Hans Reijnen
- [Apollon Milieu](#), Sieward Nijhuis
- [Beyond Sustainability](#), Wart Luscuere
- [Bona Ciklo](#), Floris Mokveld
- [Caeli bv \(satellietdata\)](#), Martin Smit
- [Deep Evolvment Institute](#), Rudy Vandamme
- [De Pioniersfabriek](#), Arine van Heeswijk
- [De Verander Coach](#), Jeanine Pothuizen
- [EDSP ECO](#), Jeroen Spaander
- [Fair Ferry](#), Karel de Boer
- [Fluxustime](#), Thomas Steiner
- [Fuenta](#), Ingrid van Rossum
- [Gradiënt natuurontwikkeling](#), Jetze Kamerling
- [Greener](#), Caspar van Wijk
- [Green Minerals](#), Pol Knops
- [greenSand](#), Liselotte ten Bosch
- [Greenwish](#), Ineke van Zanten
- [Holland Houtland](#), Sandra Nap
- [Junior Energiecoach](#), Arjan Lucius
- [Klimaatzuster](#), Anne-Marie Pronk
- [LeAD GLocal](#), Erwin HW Nideveld
- [Mens en Klimaat](#), Bram Hulsenboom
- [Morgenwereld](#), Frank Kessel
- [Organic Business Leadership Academie](#), Ronald van Marle
- [Purpose Day](#), Ron van Es
- [School for Purpose Leadership](#), Ron van Es
- [Stichting Social Trade](#), Henk van Arkel
- [Soul.com](#), Sjoerd Luten
- [Squarewise](#), Leonie van der Steen
- [Strategiemakers](#), Pascal van de Poll
- [What if Consultancy](#), Anja Ringerwöle

Op persoonlijke titel

- [Reindert Augustijn | Manager Intensifying Climate Action](#)
- [Ralien Bekkers | internationaal klimaatadviseur](#)
- [Reinier van den Berg | weerman | klimaatspecialist](#)
- [Marcel Beukeboom | klimaatgezant](#)
- [Maurits Groen | ondernemer](#)

- Kees Klomp | founder THRIVE Institute
  - Ruud Koornstra | Nationale Energiecommissaris
  - Yeliz Mert | Country Partner Manager | B Lab Europe
  - Eva Rovers | schrijver | mede-oprichter Bureau Burgerberaad
  - Michel Scholte | Minister van de Nieuwe Economie
  - Werner Schouten | Voorzitter Jonge Klimaatbeweging
  - Jan van de Venis | Waarnemend Ombudspersoon Toekomstige Generaties
-
- Arnold Beekes | innovator
  - Randy Benjamins | business coach
  - Theo Bergonje | energieadviseur
  - Louise Boelens | op transitie expeditie
  - Saskia Bogaart | freelance copywriter o.a. voor Klimaatmoeders
  - Marja Bogaarts | GroenErwt-Transpharmacie
  - Lennart Van Der Burg | Climatecoach4u
  - Sharona Ceha | klimaatverbinder
  - Heloise Della Vedova | Pen, Papier, Plan
  - Widoere Djelantik | adviseur Staatsbosbeheer
  - Ad van Dortmont | sr. adviseur Plan NL
  - Sven Duyx | praktisch idealist, innovator, SDG-driven
  - Niels Feder | medewerker fruitteelt
  - Eric Ferguson | consultant energie en ontwikkeling
  - Marc van Gemert | senior adviseur lokale overheid
  - Maarten van der Giessen | Adviseur Energie Transitie
  - Wendy Gooren | zakelijk leider Sense of Place
  - Laurie Hermans | cultureel antropoloog |TNO
  - Merit Hindriks, pleitbezorger & campaigner (internationale) klimaatrechtvaardigheid
  - Arjan van den Hoogen | Sr. duurzaamheidsadviseur
  - Marielle Horst-Gussenhoven | Wholebrands
  - Jan Juffermans | Platform Duurzame en Solidaire Economie en Werkgroep Voetafdruk Nederland
  - Tom Keek | strategisch adviseur omgevingsbeleid
  - Mayke van Keep | Issuemakers
  - Liane van Klaveren | strategisch adviseur communicatie
  - Roeland Kneppers | Coöperatie Bergen Energie (BE)
  - Lieneke Knuyt | Klimaatrainer Knuyt Training en Advies
  - Lani Kok | beleidsmedewerker circulaire economie
  - Pauline van der Kolk | projectleider Expeditie van betekenis
  - Jan Korff de Gids, regionaal burgerinitiatief Kracht van Utrecht
  - Nico Landsman | Zeeland Bruist
  - Maiken Larsen | Facilitator en communicatiepersoon
  - Roy Laseroms | adviseur water, natuur en milieu, LWRO
  - Lennart van der Linde | projectleider Klimaat en Energie | Duurzaam Den Haag
  - Sanne Meelker | projectleider warmtetransitie
  - Bernhard Merx | Greenwave Plastic
  - Kirsten Notten | directeur Kennis en Community
  - Willemien Op den Orth | tolk-vertaalster
  - Suzanne Oudmaijer | milieucoördinator
  - Emmy Pater | Strategic Leadership towards Sustainability
  - Frank Peters | beleidsmedewerker
  - Hans Peters | MVO professional
  - Rick van der Pol | Bouwkundig adviseur
  - Boris Polm | Adviseur Innovatief ondernemerschap

- Anton Remmers | Bouwkundig ingenieur en Energiecoöperatie Boerakker
- Bert Rorije | generalist sociale impact en duurzaamheid
- Menno Schermer | Kartrekker van participatie Menno Schermer Management
- drs. Marion J.T. Schobre | Marvicon
- Flip Schrameijer | socioloog
- Robin van der Sluijs | Adviseur Duurzaamheid & Klimaatcoach
- Gijs Spoor | sociaal ondernemer
- Elmar Theune | secretaris Coöperatie ValleiEnergie
- Kyra van de Valk (MSc) | Strategisch adviseur duurzaamheid
- Wendy van Ulden | Teamcoach en Burgerberaad enthousiasteling
- Jos Verhagen | energiecoach
- Dick Verheul | redacteur Groene Verhalen
- Jaap Verhoeff | RVO
- Pauline Westendorp | energiecommissaris Amsterdam
- Liesbeth Willemsen | duurzaamheidsconsulent
- Tjitske Ypma | senior beleidsmedewerker | ministerie van I&W
- Leo van Zanten | duurzame les, langer leefbare planeet

Overig

Namens organisatie

- [BDVC](#), Jan Wester
- [De Goede Focus](#), Ronald de Goede
- [FutureVision](#), Peter van der Wel
- [Studio Spaak](#), [Natasha Schulte](#)

Op persoonlijke titel

- Arina Angerman, Social Media 4 Boomers
- Henk van As, gepensioneerd
- Willem Boerma, beleidsmedewerker
- Ursula Brinkmann, Intercultural Business Improvement BV
- Ruth de Bruin, communicatieadvies
- Marjon Castelijns, consultant
- Paul Cornelisse, gepensioneerd mechanical architect ASML
- Peter Dresmé, bezorgde burger
- Joost Jan, chauffeur
- Stan Janssen
- Jos Koekkoek, senior inkoper ICT
- Annemarijn Koop, L&D professional
- Elbert van Remmerden, senior informatiebeheer, gemeente Het Hogeland
- Adrian Ros, IT-medewerker
- Arno Rozendaal, online content specialist
- Nico Schoen
- Tycho Simmers, meubelmaker
- Tim Toornvliet, Hoofd Communicatie
- Gythe van der Veer, Communicatieprofessional
- Sandra van Vliet, communicatiespecialist
- Bart de Vries, informatiespecialist

Wil uw organisatie onze open brief ook ondertekenen? [Klik hier!](#)